

DŪSEIKIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMAI
KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS
PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARČIŲ SUDARYMO, VYKDYMO IR VYKDYMO
KONTROLĖS NUSTATYMO IŠVADA

2025 m. lapkričio 24 d. Nr.

1. BENDRA INFORMACIJA

Vadovaujantis LR Korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi, LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. A1-288 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2.2 papunkčio nuostatomis, bei atsižvelgiant į 2025 m. kovo 24 d. LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prevencijos skyriaus raštą Nr. SD-1042(2.46 Mr-06) „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“, Dūseikių socialinės globos namuose (toliau – Globos namai) buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas paslaugų teikimo sutarčių sudarymo, vykdymo ir vykdymo kontrolės srityje.

Atsakingas asmuo už korupcijos prevenciją ir kontrolę Globos namuose – socialinio darbo tarnybos vadovė Vitalija Vaitiekūnienė.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Globos namų darbo grupė, paskirta Globos namų direktoriaus 2025 m. spalio 24 d. įsakymu Nr.V-101, susidedanti iš socialinio darbo tarnybos vadovės Vitalijos Vaitiekūnienės, finansų valdymo tarnybos vadovės Zinos Kačinskienės ir ūkio ir buitinių paslaugų tarnybos vadovo Stasio Vargalio.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tikslas – nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius Globos namuose sudaryti prielaidų korupcijai pasireikšti paslaugų teikimo sutarčių sudarymo, vykdymo ir vykdymo kontrolės srityje.

Uždavinys – įvertinti ar Globos namuose pasitvirtintas teisinis reglamentavimas ir/ar taikoma darbo praktika nesudaro prielaidų neskaidrių sprendimų priėmimui sudarant, vykdant ar kontroliuojant paslaugų teikimo sutartis.

Analizuojamas laikotarpis: nuo 2024 m. lapkričio 1 d. iki 2025 m. spalio 30 d.

2. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS ANALIZĖ

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizė Globos namuose buvo atliekama naudojant dokumentų analizės metodą. Buvo analizuojami išoriniai teisės aktai ir Globos namų vidaus teisės aktai (tvarkos aprašai, įsakymai), reglamentuojantys analizuojamą veiklos sritį – paslaugų teikimo sutarčių sudarymą, vykdymą ir vykdymo kontrolę bei pačios paslaugų sutartis:

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas Nr. I-1491;
2. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-95 „Dėl kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“;

3. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“;

4. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 1S-94 „Dėl numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“;

5. Dūseikių socialinės globos namų 2025 m. liepos 31 d. direktoriaus įsakymu V-63 patvirtintas „Dūseikių socialinės globos namų viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašas“ (Toliau Aprašas).

6. Dūseikių socialinės globos namų viešųjų pirkimų komisijos reglamentas, patvirtintas Globos namų direktoriaus 2025 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-64.

7. Dūseikių socialinės globos namų finansų kontrolės taisyklės, patvirtintos 2025 m. spalio 17 d. direktoriaus įsakymu V-97 (toliau Taisyklės).

8. Analizuojamu laikotarpiu galiojančios 35 paslaugų sutartys.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo aspektai:

Eil. Nr.	Vertinama	Pastabos
1.	Ar, iki Jūsų įstaigai priimant sprendimą konkrečias paslaugas įsigyti iš trečiųjų asmenų, visais atvejais buvo atliktas vertinimas, kad nustatyti ar Jūsų įstaiga nėra pajėgi tokių paslaugų poreikį tenkinti įstaigos personalo resursais?	Taip. Prieš priimant sprendimus dėl paslaugų įsigijimo iš trečiųjų asmenų, įstaigoje yra aptariamas ir vertinama turimų žmogiškųjų išteklių pakankumas ir kompetencijos galimybės užtikrinti atitinkamą poreikį vidaus resursais.
2.	Ar Jūsų įstaiga nėra įsigijusi iš trečiųjų asmenų tokių paslaugų, kurių poreikį turi galimybę tenkinti savo personalo resursais?	Ne.
3.	Ar iki besibaigiant paslaugų sutarties galiojimui ir Jūsų įstaigai planuojant pratęsti arba sudaryti naują sutartį analogiškų paslaugų įsigijimui iš trečiųjų asmenų, visuomet atliekamas vertinimas, kad nustatyti:	
3.1.	Ar neišnyko tokių paslaugų įgijimo poreikis pasikeitus Jūsų įstaigos struktūrai ir (ar) poreikiams?	Taip. Tik aptarus ir įsitikinus, kad paslaugos išlieka reikalingos bei ekonomiškai pagrįstos, priimamas sprendimas dėl paslaugų sutarties pratęsimo ar naujos sutarties sudarymo.
3.2.	Ar tokių paslaugų negalėtų atlikti kiti paslaugų teikėjai pigiau ir (ar) kitu būdu (pavyzdžiui, ar neatsirado galimybė paslaugą įsigyti naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos katalogu)?	Taip. Aprašo 2.13.17. punkte nurodyta, kad prieš pradedant pirkimą, reikia atlikti rinkos tyrimą. 2.13.2. punkte nurodyta, kad su pirkimo poreikių sąrašu pateikia ir rinkos tyrimo suvestinę. (9 priedas).
3.3.	Ar nėra ekonomiškai naudingiau vietoje paslaugų įgijimo iš trečiųjų asmenų, tokių paslaugų poreikį	Ne. Dauguma įsigyjamų paslaugų yra specifinės (elektros energijos tiekimas, telekomunikacijų paslaugos, kompiuterių priežiūra, sveikatos

	tenkinti įstaigos personalo resursais (pavyzdžiui, įsteigiant papildomą etatą)?	priežiūros paslaugos, skalbyklos paslaugos ir kt.). Globos namų organizacinėje struktūroje ūkinio ar aptarnaujančio personalo skaičius yra ribotas ir skirtas tik smulkiems gedimams šalinti, finansų ir personalo valdymui.
3.4.	Ar įsigytos paslaugos paslaugų sutarties galiojimo laikotarpiu buvo panaudotos realių įstaigos poreikių tenkinimui?	Taip. Paslaugos įsigijamos įvertinus jų poreikį ir tikslingumą bei tai patvirtinus viešųjų pirkimų plane. Už paslaugų teikimo sutarčių vykdymą paskirti atsakingi asmenys, kurie patvirtina gautų paslaugų faktą pasirašydami ar derindami sąskaitas faktūras. Nenustatytas nė vienas atvejis kai įsigytos paslaugos nebuvo panaudotos realių poreikių tenkinimui.
4.	Ar Jūsų įstaigos vidaus teisės aktuose reglamentuota kas, koku būdu ir koku periodiškumu įstaigos viduje kontroliuoja, kad iš trečiųjų asmenų įgytos paslaugos būtų teikiamos sutarta apimtimi ir terminais. Jeigu taip, ar užtikrinama atsakingų Jūsų įstaigos darbuotojų vykdomų vidaus kontrolės veiksmų atitiktis Jūsų įstaigos patvirtintam teisiniam reglamentavimui?	Taip. Aprašo 2.13.8. punkte nurodoma, kad paslaugų teikimo sutarčių vykdymą kontroliuoja pirkimo iniciatoriai, inicijavę tokių paslaugų pirkimą. 4.42. punkte taip pat reglamentuojamas sutartinių įsipareigojimų stebėseną. 4.43. punkte nurodomas iniciatoriaus vykdomos kontrolės mechanizmas. Aprašo 2.19.3. nurodoma, kad kontrolę taip pat vykdo ir finansininkas. Suteiktų paslaugų apimtys tikrinamos pagal kiekvieno mėnesio pabaigoje pateiktas sąskaitas faktūras ir paslaugų suteikimo aktus, vadovaujantis Taisyklių IV skyriumi bei pareigybių aprašymais. Darbuotojų vykdomi paslaugų sutarčių vykdymo kontrolės veiksmai atitinka teisiniam globos namų reglamentavimui, nes nenustatyta nė vieno atvejo, kad paslaugų teikimo sutarčių vykdymo kontrolės veiksmai atlikti netinkamai.
5.	Ar nėra taip, kad konkrečias paslaugas Jūsų įstaiga įsigyja iš to paties paslaugų teikėjo eilę metų, t. y. net ir pasibaigus paslaugų sutarčiai, kuri buvo pratęsta pasinaudojus pirminėje paslaugų sutartyje numatyta sutarties pratęsimo galimybe, nauja sutartis analogiškų paslaugų teikimui vėl sudaroma su tuo pačiu paslaugų teikėju? Jeigu taip, siūlytina įvertinti ar visais tokiais atvejais, net ir tuomet kai tai neprivaloma, buvo tiriama rinka, kad įvertinti kiek yra potencialų paslaugų teikėjų, galinčių suteikti tokio pobūdžio paslaugas ir kiek lėšų reiktų tokio pobūdžio paslaugų pirkimui (pavyzdžiui, ar apklausiant potencialus paslaugų teikėjus dėl galimybės suteikti SGĮ poreikiams reikalingas paslaugas, paklausimai buvo	Taip. Kai kuriais atvejais (16 atvejų iš 35 sudarytų paslaugų teikimo sutarčių) paslaugos įsigijamos iš to paties tiekėjo eilę metų, tačiau atliekamos naujos pirkimo procedūros (pakviečiant dalyvauti ir kitus paslaugų tiekėjus). Atliekant viešąjį pirkimą, vykdomas rinkos tyrimas, išskyrus pirkimus pagal žodines pirkimo sutartis. Pirkimams iki 15000 eurų be PVM apie rinkos tyrimą informacija pažymima Pirkimo paraiškoje, kai numatomos sutarties vertė viršija 15000 eurų sumą be PVM, pildoma Rinkos tyrimo suvestinė, kuri pridedama prie paraiškos. Nenustatytas nė vienas atvejis iš 35 sudarytų paslaugų teikimo sutarčių, kad atliekant Rinkos tyrimą, buvo nurodyti netikslūs, neaiškūs duomenys, kurių neįmanoma patikrinti. Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklėse nenumatytos Rinkos tyrimo suvestinėje pateiktų tiekėjų kontaktinių ir kitų duomenų kontrolės procedūros.

	pateikti galiojančiais potencialių paslaugų teikėjų kontaktiniais adresais, o ne fiktyviais adresais ir t. t.).	
6.	Ar sudarytų paslaugų teikimo sutarčių turinys užtikrina abiejų sutarties šalių lygiateisiškumą tiek reglamentuojant tokių sutarčių keitimo ir nutraukimo procedūras, tiek kitas sutarčių sąlygas? Ar sutartyse įtvirtinti pakankami teisiniai saugikliai, kad nevilkinti sutarčių nutraukimo procedūros, kuomet paslaugos teikėjas nėra pajėgus / nėra suinteresuotas užtikrinti kokybišką sutartų paslaugų teikimą?	Taip. Peržiūrėjus analizuojamą laikotarpį galiojusias ir sudarytas paslaugų teikimo sutartis, nenustatytas nė vienas atvejis, kai sutarčių turinys neužtikrintų abiejų sutarčių šalių lygiateisiškumo ar, kad nebūtų įtvirtinti teisiniai saugikliai dėl sutarčių nutraukimo vilkinimo. Pagal VPĮ 87 str. 5 d. neprivalomos tipinės sutarties sąlygos iki 15 000 Eur be PVM raštu sudaromoms sutartims arba tiekėjo sutartims, kurios turinys yra vienodos visiems pirkėjams.
7.	Ar Jūsų įstaigos darbo praktikoje nebuvo atvejų, kuomet paslaugų teikimo sutartis buvo pratęsta, kai tokia pratęsimo galimybė nebuvo nustatyta paslaugų teikimo sutarties turinyje?	Ne.
8.	Ar Jūsų įstaigos darbo praktikoje buvo atvejų, kuomet paslaugos nebuvo suteiktos nustatyta apimtimi dėl paslaugų tiekėjo kaltės? Jeigu buvo, ar visais atvejais tokiam paslaugos teikėjui buvo pritaikytos paslaugų teikimo sutartyje nustatytos sankcijos? Jeigu ne, ar pakankamai pagrįstos tokio sprendimo priėmimo priežastys?	Ne.
9.	Ar Jūsų įstaiga, sudarydama paslaugų teikimo sutartį, iš trečiųjų asmenų neįsigyja paslaugų, kurios dėl objektyvių priežasčių įstaigai niekuomet negalės būti suteiktos arba nėra teikiamos (visa apimtimi ar dalinai) ir apmokamas tik mėnesio „abonentinis mokestis“?	Ne, tokių paslaugų, kai mokamas tik abonentinis mokestis įstaiga neįsigyja.

Analizuojamu laikotarpiu negauta informacijos apie Globos namų:

- darbuotojų padarytus korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas arba korupcinio pobūdžio teisės aktų pažeidimus;

- gautus skundus, pranešimus, pareiškimus dėl Globos namų atliktų veiksmų ir (ar) priimtų sprendimų paslaugų teikimo sutarčių sudarymo, vykdymo ir vykdymo kontrolės srityje.

Per laikotarpį nuo 2024-11-01 iki 2025-10-30:

- Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba neatliko korupcijos rizikos analizės ar teisės aktų, reglamentuojančių Globos namų veiklą, antikorupcinių vertinimų;
- Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai, kitos kontrolės ar priežiūros institucijos neatliko vidaus auditų.

NUSTATYTOS RIZIKOS PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARČIŲ SUDARYMO, VYKDYMO IR VYKDYMO KONTROLĖS SRITYJE

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę Globos namų paslaugų teikimo sutarčių sudarymo, vykdymo ir vykdymo kontrolės srityje nustatytos rizikos: **R1** – Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklėse nenumatytos Rinkos tyrimo suvestinėje pateiktų tiekėjų kontaktinių ir kitų duomenų kontrolės procedūros.

POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6	9	12	15
	Žemas	2	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3 R1	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

Išvados: Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę globos namų paslaugų teikimo sutarčių sudarymo, vykdymo ir vykdymo kontrolės srityje, nustatyta minimali rizika, nes nėra reglamentuotos Rinkos tyrimo suvestinėje pateiktų tiekėjų kontaktinių ir kitų duomenų kontrolės procedūros. Atlikus dokumentų analizę, neatitikimų neaptikta, vidinis teisinis reglamentavimas atnaujintas: Dūseikių socialinės globos namų 2025 m. liepos 31 d. direktoriaus įsakymu V-63 patvirtintas „Dūseikių socialinės globos namų viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašas“, Dūseikių socialinės globos namų viešųjų pirkimų komisijos reglamentas, patvirtintas Globos namų direktoriaus 2025 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-64 ir Dūseikių socialinės globos namų finansų kontrolės taisyklės, patvirtintos 2025 m. spalio 17 d. direktoriaus įsakymu V-97. Todėl manome, kad papildomo reglamentavimo šiuo metu nereikia.

Išvadą parengė:

Socialinio darbo tarnybos vadovė

Vitalija Vaitiekūnienė

Finansų tvarkymo tarnybos vadovė

Zina Kačinskienė

Ūkio ir buitinių paslaugų tarnybos vadovas

Stasys Vargalis